

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрі:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 70 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о год. 6-ій пополудні.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередне застереженє. — Реклямації неопечатані відні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні денесеня по 15 кр. від стрічки.

Внутрішнє положенє.

Рада державна буде сего тижня радити тільки в четвер і п'ятницю. Правительство ужиє той вільний час до пересправ з партиями правиці. Іменно має правительство дати до того часу відповідь на 32 постулятив чеських, предложених ще в своїм часі Баденьому, а піднесених тепер наново з чеської сторони. Але, здає ся, що Чехи самі не настають безусловно на сповненє тих постулятив в теперішній хвили; они будуть вдоволені, коли правительство, супротив напору опозиції, не доторкнєсь чеських язикових розпоряджень. Бо ото пос. Енгель на засіданю молодоческого клубу заявив, що межі постулятами, за котрих Молодочехи старають ся, щоби були сповнені, а голосованєм в справі угоди нема жадної звязи. Клуб чеський не робить зависимим одної справи від другої і буде голосувати за угодовою уставою, коли узнасть, що через єї ухваленє поліпшить ся економічний стан чеського народу.

Що Чехи щиро хотять підпирати правительство гр. Туна і заходять ся коло скріплення теперішньої більшости парламентарної, виходить з того, що они звернули ся до групи Стояловців з пропозицією, щоби прилучили ся до більшости. Представителі сеї групи заявили, що так довго не будуть трактувати в тій справі, доки буде тревати виїмковий стан в Галичині.

Занотувати годить ся також полагженє чеських написий на улицах і площах Праги. Адміністраційний трибунал обвістив своє рішенє: жалобу в тій справі до міністерства внутрішних діл, котре узнало себе некомпетентним до того,

узнав трибунал безпідставною; жалобу «Німецкого Союза» до чеського виділу краєвого відкинув трибунал, яко нелегальну, а зажаленя властителів домів яко безпідставні. Отже чеські назви улиць Праги признані правно, а се для Чехів не мале вдоволенє.

Правительство веде також переговори з славянським християнсько-народним союзом. Вислід тих переговорів поки-що не знаний, але подаємо за дневниками вістку, мов би правительство заховувало ся відпорно против дальше ідучих жадань того клубу. Правительство зробило вправді Русинам деякі уступства на поли шкільництва, але відказує жаданям в церковних справах і особистих. Так само не хоче правительство признати Словінцям утвореня словінського університету в Люблянї, хотия не виключає установленя висшого суду краєвого тамже. Дальматинські Хорвати жадають зелізничих получень з державою, признаня хорватского язика за урядовий, внутрішній у всіх краєвих властях і уступок економічної натурі. І ті жаданя стрічають трудности у правительства.

Католицке народне сторонництво предложить свої жаданя доперва по виборі голови клубу, на якого назначений др. Катрайн.

Міністер торговлі бар. Діпавлі, обіймаючи урядованє, сказав у відповідь на промову секційного шефа Вайгельсперга, що з признанєм переймає наміри свого попередника Бернрайтера і що їх виконанє буде уважати за свою задачу. Дальше говорив, що він перенятий тим переконанєм, що нині не вистанє запевняти промисл о прихильности, але треба взяти ся до енергічної і добре обчисленої праці, щоби успішно піднести промисл. В тім напрямі

він піде за слїдами свого попередника Вкінци заявив міністер, що з цілою ревностю буде підпирати змаганя підприємців і робітників, щоби у спільних нарадах довести до порозуміння в важних для них справах.

Справі угоди не гаразд ворожать. В парламентарних кругах удержує ся переконанє, що навіть в теперішних відносинах, коли гр. Тун з'умів по трохи скріпити своє становиско супротив державної ради, нема виглядів, щоби угода перейшла без зміни, так як она представляє ся в правительственнім проєкті. Чеські дневники запевняють, що правительство не може чипслити на се, щоби єго угодові предложеня приняля Чехи без зміни, а в подібний спосіб віднесе ся до тих предложень і славянський христ.-народний союз та католицке народне сторонництво. Коли-ж супротив неуступчивого становиска Угорщини не можна буде узискати жадних дійсних полекший для Австрії, не лишить ся нічо иньшого для австрійского міністерства, як полагодити угоду на підставі §. 14. Засіданє угорского сойму минувшої суботи потверджає тільки ті передвиджуваня. Опозиція вистушила дуже остро против Банфіого вже за евентуальну єго згоду на якесь підвишенє квоти, а застерегла ся як найбільше рішучо против висказу нового австрійского міністра торговлі Діпавлього, що угода може бути принята тільки з важними змінами на користь Австрії.

Нині міністри Тун, Кайцль і Діпавлі мають відїхати до Будапешту на конференцію з угорскими міністрами. Попри жаданє тримісячного продовженя провізорії, заявлять бажанє австрійского правительства, щоби деякі точки баденівскої угоди змінити на користь Австрії. Чи

11

Право вистави застереженє.

ДО БРАЗИЛІЇ!

Драма з галицкого еміграційного руху в 4 актах

Льва Лопатиньского.

Акт III.

СЦЕНА III.

Ті самі, крім Мошка і Грицька; Данило входить з хором на сцену і кінчить пісню; деякі підтягають, деякі плачуть.

Данило (по співі). Слухайте добре тої пісні, панове громада, бо може єї чуєте в останній раз. У чужій землі не почувте рідного слова, ані рідної пісні.

Скрбський Мошко Якимчук
○ ○ ○ Ксеня

Якимчук. От не задавай, Даниле, жалю нашому серцю. Нам і без того тяжко покидати все, що нам дороге.

Скубський. А хіба в новім краю заборонено співати, чи що? Будете і там співати, кого збере охота.

Данило. Ой, забудете ви, людонькове, своїх пісень, а й чужих не навчите ся, бо все-ж они

будуть вам чужі! Як ви будете співати просоловейка, то коли там не почувте єго голосу, як будете згадувати про сумну березу, коли там ростуть тільки колючки та пальми, та різне бадилля? Там і небо иньше, і сонце не таке, як у нас, пнвший світ; там і звір пнакший, як у нас, і всяка ростина. Там наш чоловік чужий для всего і всею чуже для него.

Скубський. Там иньший світ, але ліпший, там жити лекше.

Гнат. Будуть там наші люди ліси корчувати та багна сушити, а хто знає, чи будуть мати хосен з того. А хоть і придбають кусник землі і дороблять ся пожитку, то не будуть мати потїхи з того між чужими людьми, між чужою бесїдою, далеко від рідного краю.

Скубський. Чужий, що добре робить, ліпший за свого! Там, де нам буде добре, там наш рідний край, там найліпша вітчизна.

Данило (до людей). А я вам скажу на те, що ніхто нічого не дає за дурно! І вас будуть там мати хіба за слуг, за робучу худобу. Тамті народи здобули собі сю землю від диких людей, проливали свою кров у борбі з дикарями, доки їх не прогнали у ліси та гори. Они тепер мають право до тої землі і вам єї не відступлять. А ми знов маємо право до сеї нашої рідної землі. Наш цілий край зрошений потом і кровю наших дїдів та прадїдів. Ті єго боронили кроваво від Турків і Татарів. Они передали

нам те право. От ті високі кургани, що під ними спочивають тисячі наших людей — они свідчать за наше право. Запустиш трохи глибше леміш у скибу, та й виореш нераз жовту порохняву кістку — се також свідочтво нашого права. Хто дбає про своє щастє, той не зрече ся того святого права, бо иньшого такого права він не набуде на цілїм світї (жінки плачуть читальники мішають ся між емігрантів).

Ксеня (плаче). Ой пропали-ж ми нещасні, пропали! Ратуй нас, Даниле, ратуй нас від нещастя!

Якимчук (до Ксені). Уступи ся геть зі своїм плачем (до Данила). Слухай, Даниле, я хочу з тобою поговорити остатне слово!

Данило. Дай Боже, аби воно не було ще остатне те слово!

Якимчук. Послухай мене, не пожалуєш. Ми у двійку не загинемо хоть би на скалі. Що там у мене є гроший, я розділю ся з тобою. Я вже маю у новім краю замовлену землю. Земля така, що сама родить. І ліс свій і річка — все є!

Данило. А я вас, батьку, прошу, благаю: не вірте дурисьвітам, не дайте себе туманити! Се все брехня, підступ, зрада. Они торгують вами, як живим мясом.

Якимчук. Ні, ні, Даниле! Я заплатив окреме і дістав вже образ, де моя земля, і як она виглядає (втягає образок).

Скубський (підходить до Данила). Що ви так

угорське правительство узгляднить ті постуляти і в якій мірі, покажуть конференції, котрих децизия западе в Будапешті.

Краєвий Союз кредитовий.

Дня 24 вересня помістили ми відозву комітету, покликаного для введеня в житє «краєвого Союзу кредитового» у Львові, в котрій пояснено задачу і ціль сей нової інституції, — а днесь містимо другу відозву того комітету з покликом до скорішого численного приступлєня в члени Союзу.

Витаючи з радостію гадку заснованя так важної нової інституції економічної, уважаємо за потрібне додати від себе кілька слів до наших читателїв. Великі суть потреби нашого народу на поли економічній і великої треба на тим поли праці всіх спосібних, інтелігентних одиниць; а для успішної праці потреба сполучєня всіх здатних сил і розумної, одноцільної організації.

Через брак відповідної організації і солідарности на всіх полях житя публичного, даємо ми всегда випередити себе другим народам, марнуємо наші сили і загально немогаємо. Від часу, коли ввійшов в житє закон о товариствах задаткових з 9. цвїтня 1873, минуло 25 лїт; через чверть столїтя тратила наша інтелігенция сили на свари правописні і політичні, а поле економічної роботи лежало облогом.

В послїдних роках розбудило ся більше житє на поли економічній, свїдомі наші люди взяли ся осноувати товариства задаткові, як «Вїра» в Перемишли, «Банк звязковий» в Станиславі, «Надія» в Бережанах, «Дністер» у Львові, «Поміч» в Стрию, «Поміч» в Теревовли, «Самопоміч» в Бродах, «Руска каса» в Чернівцях, «Самопоміч» в Коломиї. Се діялось в роках 1894 і 1895, а відтак знов притихло. Мимо того, що всі ті товариства розвивають ся як найліпше, сказати можна, надсподівано добре, — Русини погадали собі, що вже спрацювали ся тай знов заложили на довший час руки. Дюперва в минувшім році повстала «Поміч» в Городку і се наймолодше товариство також гарно розвивало ся. Додаймо до сего з давнїйших товариств «Народну Торговлю» і «Товариство виробу риз церковних» в Самборі, а з нових тепер повстаючу «Підгірєку Сплїку» — а будемо мати зібрану цілу нашу діяльність на поли кредиту і орудуваня грошем.

Статистика виказує наглядно розрїст лихви межи нашим народом і ми помістили були уваги д-ра Кара о галицїйї лихві в кількох числах нашої часописи. Лихва цвїте найбільше в підгірєких і гірєких округах — але і подільскі повіти не суть вільні від сеї язви, що гнєте наш нарід.

Ми не повинні отже поперестати на заснованю 8 кредитових товариств — ми повинні в кождім політичній повіті а навіть судовім мати своє товариство задаткове; тимчасом у нас дїє ся таке, що 12 повітів не мають до нині жадного товариства не то руского, але і польского, взагалі християньского — а за те в кождім місточку суть товариства жидівскі, котрих благодїйна діяльність мало що різнить ся від звичайної лихви.

Деж шукати причини злого? Чи може людий нам неостає? — Борони Боже! Нині нема міста, де би не було Русина судії, адвоката, часто і нотаря. Ми маємо патріотичне съвєщенство і своїми академічними студиями зовсім відповідне до такої діяльности — і сором нам, що апатія наша не має кінця, що ми все даємо випередити нашим сусїдам!

Зарадити сему може «краєвий Союз кредитовий», що власне на першім місци поставив собі задачу: творити і організувати нові товариства задаткові, удїляти їм помочи і кредиту, і розтягати над ними фахову контролю.

(Конець буде).

Товариство дяків.

(Дальше.)

Збори відбули ся в слїдуючїм порядку:

О годїні 10. відправив Впр. Митрат о. В. Фацевич Службу Божу на інтенцію дяківского товариства.

О годїні 12 зібрали ся члени-півці, числом понад 40, в комнатах «Рускої Бесїди». Відпоручником Ординариятю явив ся о. Ем. Каратницький, станиславівскій декан, (предсїдатель тов. о. Тороньскій був на урльонї) і короткою промовою та відєспїванем молитви «Царю небесній» відкрив збори.

Комісар правительственній не явив ся.

Секретарями зборів вибрано двох свєщєників, що прибули як гостї на збори а іменно о. Йосифа Кисїлевского з Рошнєва і о. Северина Ступницького з Торговиці.

На збори прибуло ще 5 свєщєників і кілька осіб зі свєтської інтелігенції.

По відкритю зборів, вибрано через аклямацію контрольну комісію з 3 членів, до котрої увїйшли: Петро Ясиньчук, пївець з Білобожниць, Тома Вербицкий, пївець з Чернелиць і Ігнатій Кришталський, пївець з Городенки.

Справозданє з діяльности видїлу товариства і стану маєткового відчитав і пояснив касиєр товариства Ігнатій Полотнюк після видрукованого справозданя, поміщеного в Дяківскім Гласї ч. 5. з мая 1898 р.

Стан маєтковий товариства так представляє ся:

Прихід в році 1898.

1. вписове	7 зр. — кр.
2. вкладки членські до 29. вересня с. р.	25 " 50 "
3. " " уплачені в день зборів	57 " — "
4. вкладки членів спомагаючих	3 " — "
5. жертви добродїйні	3 " 62 "
6. запомоги від інституцій	180 " — "
7. відєотки за І. піврїк	72 " 44 "
Разом . 359 зр. 56 кр.	

Розхід:

1. Видатки адмінїстраційні	40 зр. 96 кр.
2. Запомоги одноразовї для 2 осіб	20 " — "
разом . 60 зр. 96 кр.	

Цїлий маєток є ульокований в слїдуючих фїнансових інституциях:

1. Дністер у Львові книж. ч. 98 до 30/6	1105 зр. 96 кр.
2. Банк звязковий-Станиславів	ч. 57 " " 1589 " 56 "
3. Банк звязковий-Станиславів	ч. 77 " " 443 " 48 "
4. Каса ощадности м. Станиславова	ч. 2019 " " 37 " 02 "
5. Банк міщанський в Станиславові	ч. 1367 " " 52 " 35 "
6. готівка зложена на заг. зборах	57 " — "
всего разом 3.285 зр. 10 кр.	

Комісія контрольна, переглянувши точно всі книги касові, узнала, що їх ведене є в найбільшїм порядку, проте постановила внесенє, щоби збори не тільки удїлили уступаючому Видїлові абсолюторію, але висказали щїру подяку за ревну діяльність і взірцеве ведене касових книг, — що збори одногосно ухвалили.

В цїлі наради над вибором членів нового Видїлу перервано засїданє на 10 минут.

По перерві засїданє трєває дальше.

На поставлену пропозицію п. П. Ясиньчука вибрали збори одногосно через аклямацію новий Видїл, а іменно сих членів:

О. Митрата В. Фацевича, д-ра Коцюбу, купця Т. Стахєвича, проф. Н. Мороза, начальни-ка почти М. Мазурика, о. І. Кисїлевского, о. Н. Семенова і редактора «Дяк. Гласу» Ігната Полотнюка.

Заступниками півців церковних; Й Гумєнюка з Станиславова, А. Барабаша з Богородчан, Стефана Бєнька з Майдану, Стефана Грицьковського з Тисьмениці.

Дальше ішла нарада над роздїлом запомоги для бідних членів, вдів і сирїт; запомоги Видїл запропонував в сумї 150 злр.

П. Полотнюк пояснив докладно цїль і значїне дяк. товариства і поставив внесенє, щоби збори ухвалили двї степендїї по 25 зр. річно на вічні часи для учеників дяківської школи в Станиславові, синів членів дяківского товариства станиславівської Епархїї, під іменем «цїсарєвої

відговорюєте людий? Таж они мають свій розум! Послухайте пана Якимчука, се мудрий чоловік! Як схочете з ним їхати, то я маю вже для вас шїфкарту.

Данило. Для мене шїфкарту? А хто єї замовив?

Скубський. Я знав, що ви поїдете, то я сам казав для вас прислати! Не вірите? Ось, дивїть: ви-ж умїєте читати? (дає).

Данило. Так се вже моя шїфкарта?

Скубський. А чия-ж, коли на ваше імя?

Якимчук. От, диви ся, Данилку, ту місце на хату, а ту можна би з'орати... (дає образ).

Данило (роздирав образ і шїфкарту та допче їх ногами). От де вашї лїси і поля — в болотї, там, де моя шїфкарта!

Якимчук (з ляком). Що, що ти робиш, божєвільний, що ти наробив?!

Скубський. На що дрєш? То гроші! Віддай десять срібних!...

Данило. Десять буків дати-б тобі, шибєнику, за кривду людєску! (до Якимчука). А ви вірите такому лотрови і викидаєте свій кровавий грїш, збуваєте ся землї, продаєте газдївство! Та-ж він не поїде з вами до Бразилїї, тільки вимантїть гроші за образок. Він підвезе вас трохи, аби був безпечний, що вже не вернєте, а сам повандрує в инше село, ловити темний нарід.

Якимчук. Чоловіче, змилуй ся над моєю сивою головою, не ріж мене до краю! Для мене вже нема як завертати ся — чоґож ти таке говориш?

Данило. А чи ви маєте змилуване на до мною, над власною донькою, що хочете нас розлучити, осиротити? Подивїть ся на свою жінку, що ви з нею вік звїкували! За той час грижа єї з'їла більше, як праця за цїлий вік. Ви не мали над ними милосердя, навіть не спитали їх, чи они схочуть їхати, чи они переживуть розлуку з батьківщиною, тільки все робили тихцем, потайки, на свою руку.

Марта (вїбухає плачем). Цить, цить, Даниле, цить! Не говори такого!

Данило. Я кажу се, бо знаю, як вас болїло, що они вам не казали нічого і ви мусїли аж від мене довідати ся, яка вас чекає доля.

Якимчук. Що, що, так ти... ти, мамо, знала про се і нічого не казала, мовчала на все?...

Марта. Прости, тату... я чекала, аж ти менї скажєш.

Якимчук. І ти була би поїхала у свїт, не считавши куди їдеши?

Марта. Куди чоловік їде, туди і жінцї до рога. Хиба-ж инакше може бути?

Якимчук. Так ти хочєш їхати за море?

Марта. Можна сказати правду? Тату, щиро мене питаєш ся?

Якимчук. Говори, як тобі каже твій розум, як чує твоє серце.

Марта (дуже розплакала ся). Татуньцю наш золотєнький, соколику наш сизєнький! Я буду на тебе пучками заробляти, я собі noci урву, я страви собі відойму, спочинку собі укорочу, буду працювати, плєчий не розгїнаючи і не дам

тобі бїди зазнати. Тільки не губи нас, не веди на у ті безвісти, не кидай рїдної зємлицї, дай менї свої кости зложити ту, де мої рїднї лежать, де їх мої діти помянуть. Послухай, лебєдику, Данила, він добре радить, послухай таточку, Бог нагородить тебе за твоє добре серце!

Якимчук (затулив очї і плаче мовчки).

СЦЕНА IV.

Всї; Гриць і Мошко.

Грицько (виходить з кирчми). А ти, пєнюхо, деруне якийсь! Ти хочєш мене зрабувати з остатного, випхати за море, за вісїмдєсять срібних загарбати мою хату, мій город, усе моє, що маю? Ти пєвко людєка! Насєав ся досить моєї крови а тепер хочєш вже лишкою їсти — не дочекаєш!...

Мошко (їдучи за Грицьком). Ну, що я зроблю, коли я не маю. Аби я так здоров був! Я не маю більше, хоть мене зарїж. Я тобі пришло решту до Бразилїї. Дурний Гриць, там є також почта, тобі гроші прийдуть.

Грицько. Бодай ти так побачив завтрїшний день, як би я видїв ті гроші.

Мошко. Дай менї Боже, дай менї Боже! Ти їх борше побачиш, нїж би я тобі зараз тепер дав. У дорозї ти можєш згубити, тобі можуть украсти — а так они будуть безпечнї у мене.

Грицько. Слухайте, Мошку, я вам скажу крайне слово: Дайте сто пєтьдєсять на руку, то я пристану. А як нї, я лишу ся до осєни

Елисавети». Право наділювання тими стипендіями прислугує Виділові товариства. При рівних даних мають першєство сироти по півцях, б. членах товариства. Внесенє ухвалєно одноголосно.

Дальше подав Виділ зборам до відомости, що вже на внесенє петиції уділив 2 запомоги а іменно: 1) Созанні Качоровській, вдові по півци (члені тов.) в Скородинцях бл. п. Александри Качоровскім, і 2) Львови Колтатови, дякови в Ольхівци.

З позісталої суми до розділу 80 зр. признали збори слідуючим членам, бідним півцям:

1. Василєви Боровскому з Чернокунець вел. 20 зр.; 2. Григорови Перецком з Глубічка 20 зр.; 3. сиротам, позісталим по помершім члені товариства бл. п. Константині Савчуку з Сільця, а іменно: Марії, Анні і Ірині, на руки тамошного пароха 10 зр. а. в.; 4. На внесенє ч. Яснєчука уділено старому інвалідови, б. членови півцеви в Рукомиши 10 зр., а позістали 20 зр. на внесенє ч. Барабаша ухвалили збори віддати до розпорядженя виділу.

П. Мороз поставив внесенє, щоби загальні збори признали новому виділови щорічно 100 зр. до розпорядимости на уділюванє запомоги для вдів і сиріт.

Се внесенє ухвалили збори одноголосно.

Потім наступили внесенє членів.

(Конець буде.)

НОВИНКИ.

— **Відозва.** Підписаний комітет, покликаний для введеня в житє «Краєвого союзу кредитового» звертає ся з пригадкою до всіх Русинів і руских інституцій, щоби поскорили з вписуванєм ся в члени «Союзу» і надсилали уділи членські. Ціль і задачу «Союзу» виказали ми вже в першій нашій відозві а имено, що цілею стоваришеня буде: а) організувати стоваришеня, товариства і спілки економічні, як також старати ся о кредит для тих стоваришень; б) контролювати діяльність тих стоваришень; в) уділяти своїм членам дешевого і приступного кредиту; г) приймати до користного обороту капітали; д) в міру узисканого, законного призволеня видавати заставні листи і утримувти заставничий відділ; е) переводити парцеляцію посілости і взагалі сполученими силами доконувати всякі пожиточні економічні підприємства на користь своїх членів. Задача і ціль «Краєвого Союзу кредитового» є такої великої ваги і значіня, що не повинні найти ся навіть одинці, що рівнодушно відносили би ся до сеї справи. Підносимо ще раз, що «Союз» є стоваришенєм чисто економічної натури і що в виду того всі Русини без різниці поглядів партийних повинні численно приступати в члени «Союзу». Підписаний комітет не становить управи «Союзу», але управу т. є. Раду надзираючу виберуть перші загальні збори т. є. члени, котрі являть ся на

тих зборах. Дятого в цілі уконституованя Товариства потреба, щоби всі, котрі интересуєт ся повстанєм і розвитком сего Товариства, приступили зараз яко члени з уділами. Від числа приступивших членів залежить скорше чи пізнійше скликанє перших зборів і введенє в житє сеї важної інституції. Зауважаємо наковець, що загальні збори можна вже і нині скликати, бо вже зголосило ся кількадесят членів, — але ми ожидаємо заінтересотаня загалу, ожидаємо громадного приступленя всіх Русинів, щоби створити інституцію кріпку і трєвалу. Коли не зможемо основувати такої інституції через байдужність загалу, то радше не зачинати. Відзиваємо ся отже ще раз: приступайте громадно в члени «Краєвого Союзу кредитового!» Уділи членські по 25 зр. і 1 зр. вписового просимо присилати на адресу Товариства взаїмного кредиту «Двістер» у Львові. Львів дня 8. жовтня 1898. *Др. Кость Левушкый, Др. Стефан Федак, Др. Ярослав Кулачовскый.*

— **Руска гімназія в Тернополі.** Виділ філії Тов. педагогічного в Тернополі надіслав нам друковану відозву до родичів з Поділя. Поміщаємо сю відозву з желанєм, щоби найшла як найширший, щирий відгомін. Нехай тут проявить ся патріотизм і живненість нашої суспільности в повній силі! Відозва гласить: «Словнило ся в кінци те, чого собі горячо бажали і о що усильно старали ся Тернопільці і Русини цілого Поділя, бо по довгих заходах дочекались ся отворєня рускої гімназії в Тернополі. На разі в тім році шкільнім отворєно клєсу першу (в слідуючим році буде друга клєса і т. д.) Дирекція гімназії оголосила, щоби родичі і опікуни учеників записаних до клєси I, наколи бажать для своїх дітй науки в язичі рускім, повідомили о тім як найскорше, найдальше до 14. ц. к. Дирекцію гімназії і то найліпше самі особисто, або писемно прислали таке повідомленє, але писемна декларация мусить бути підписана через двох віродостойних свідків, котрі стверждали би, що те письмо походить справді від особи, котра на нїм підписана. Виділ філії руского педагогічного Товариства повідомляючи Вас о тім надіє ся, що Ви схочете користати з того добродійства і безпроволочно устно або писемно (як сказано висше) повідомите Дирекцію тутешної ц. к. гімназії, що бажаете перенести свого сина до клєси рускої. При перенєсеню не будуть жадати жадної нової оплати. Виділ тов. педаг. постарав ся о се, що книжки буде можна за маленьку доплату виміняти. Упрощений віділом філії п. дир. Кручковський (агенція Дністра) уділяти буде всяких потрібних інформацій.»

— **Виборчий рух** в Коломиї щині кріпшає з дня на день. В Коломиї відбули ся дня 5. с. м. передвиборчі збори, на котрих явило ся до 300 селян. Був там також пос. Окуневскый, прийшли і радикали з д-ром Трильовским на чолі і посипались горячі бесіди на тему 1848-го року, знесеня панщини і руских кривд. Один селянин предложив пос. Окуневскому дві петиції: щоби обмежити війскову службу, або щоби найменше пускати вояків на жнива до дому, і щоби заборонено християнським мамкам кормити жидівські діти. Відтак кандидатом на посла оголосив др. Дудикевич адвоката з Борщєва д-ра Михайла Дорундяка і збори сю кандида-

туру прийняли. Вправді на довірочних зборах деякі селяни були за д-ром Дудикевичем, але він кандидатури не прийняв. Збори прийняли між иньшими таку резолюцію: Взиває ся співгрожан мойсєєвого віроісповіданя, щоби, живучи посеред руского народа, оставили наковець ворожий свій спосіб поведєня против руского народа і руско-народних стремлень, а коли вже не хотять або не можуть помагати корінному рускому населєню в єго стремленях, щоби по крайній мірі тримали ся осторонь в борбі руского народа з єго гнобитєлями і не єднали ся з єго противниками. — Тут промовляв також сторонник нової спілки москвофільско-радикальної, жид Зандбрандт і заявив, що більша часть жидів солідаризує ся в виборчій акції з Русинами, а против них ідуть лише прихильники старостів. — Виборчий комітет рішив окрім повітових віч, заявлєних вже на день 8. с. м. в Балінцях для гвоздецкого і 13. с. м. в Городенці для городєньского судового повіту, скликати виборчі віча: в понеділок 10. жовтня в Делятинськім, ві второк 11. в Надвірнянськім, в середу 12. в Солотвинськім, в четвер 13. в Богородчанськім, в суботу 15. в Косівськім, в понеділок 17. в Жабівськім, ві второк 18. в Кутськім, в середу 19. в Снятинськім, в четвер 20. в Обертинськім повіті і в понеділок 24. жовтня вечером перед вибором в самій Коломиї. — На всіх сих вічах, окрім віча в Городенці, явить ся кандидат, щоби стати перед виборцями. — Як звісно, провід в цілім виборчім руху держить москвофїл др. Дудикевич, а під єго команду скачуть народовці, котрим в послїднім часі позавидували радикали і пристали також до їх компанії. — Тимчасом і польска сторона не присипляє справи. На зїзді делегатів повітових комітетів для вибору посла із згаданой куриї ухвалєно предложити центральному виборчому комітєтові до потвердженя кандидатуру презєса снятинської повітової ради, Стефана Мойсу.

— **Против рескрипту намістника.** Комісія правнича міської ради у Львові в наслідок поручєня тої ради, застановляла ся на онодішнім засіданю над становищем, яке треба заняти вглядом рескрипту намістника, котрий сїстєю виконанє знаної ухвали ради міської в сиваві вїтмкового стану. По переведєню дискусії ухвалила комісія одноголосно поручити радї міській рекурє против рескрипту намістника до міністерства справ внутрїшних. На случай, коли би рекурє відкинєно, поручає комісія правнича зажалєне до трибуналу держави.

— **Архикнягиня Стефанія в небезпечєнстві.** Оноді підчас повороту архикнягині Стефанії повозом з Ляксєнбурга до Відня, сполошили ся коні на Augustinerstrasse і вбігли на асфальтовий брук. Архикнягиня не страгала притомности, але вискочила скоро з повозу і разом з своєю товаришкою, двірською дамою, удала ся піхотою до Бургу.

— **Замах на оломунєцкого архієпископа.** В липни с. р. бавив оломунєцкий архієпископ др. Кон в Märisch-Krüzan, де уділяв св. тайни елеопомазаня. Ніч провів в домі пароха. В ночи якийсь злочинник кинув до спальні величєзний камінь, але на щастє, не поціливі архієпископа. Винownika замаху вислїджєно доперва тепер. Є ним шєвский майстер Гізьль, котрий хотів в той спосіб піметити ся за то, що архієпископ не подякував єму за прийатє. Винownika віддано до вязниці в Берні.

— **Платню залізничних урядників** постановив міністер залізниць Віттек упорядити і в тій цілі на кєнєць жовтня скликати до Відня конференцію залізничних директорів, котра має достарчити міністерству вступних інформацій в тій справі.

— **Клопоти консерватистів.** В консервативнім таборі наробив величєзного крику лист дефранданта з «Фльоріянки» Кешковського, котрий під грозою оголошеня таємниць консервативного клубу зажадав грубих грошевих сум. Скомпромітовані мають бути крім проводирів «польского Кола» також староста з Подгужа гр. Старженський і делегат намістництва в Кракові, Лясковскый. Кешковскый нарочно в тій цілі приїхав до Галичини і перебував в саноцкім повіті. Цікава річ, чи власть буде мала відвагу єго арештувати.

— **Учителі агентами.** Пруский міністер просвіти зарядив, щоби в день виборів до сойму учителі державних шкіл були увільнені від занятя в цілі попіраня правительственної акції виборчої. Шкільні салї мають бути замінєні в виборчій салі.

— **Слїдство против Люккєнього** скінчить ся до 10 днів, а розправа перед судом присяглих відбудє ся в перших днях падолиста. Женєвский суд нарочно хоче перевести розправу в звичайній, невеликій салі, щоби не робити з неї видовища. Доси прибули з заграниці численні просьби о вступні білєти, а доносять, що дуже поважні личности записали ся на правничий віділ університету лише в тій цілі, щоби зискати вступ на розправу.

— **Селяни купили землю** 60 моргів від двірського обшару в Годах, коломиїського повіта, на парцеляцію. До парцеляції зістало ще 80 мор-

і буду другого купця шукати.

Мошко. Звідки я дам, коли не маю... на сумлінь! Кілько я всім чекаю, можеш ти і мені зачекати.

Данило (підходить до Грицька). Я вам дам зараз купця, Грицьку; не потребуєте давати батьківщину в жидівські руки.

Грицько. Який купець? Зараз дам, аби лиш жиди відчєпити ся.

Мошко (до Данила). Що ти тут хочєш, ти читальнику, ти! То мій інтерєс, ти не смієш мені перебивати, я вже вторгував!

Данило (до Якимчука). Купіть, батьку, Грицькову хатчину! Она варта ті гроші і в ночи. Купіть, та оставайте тут у ріднім сєлі.

Мошко. На що єму хати, коли він їде до Бразилії. (До Гриця) Ходи сюда, Грицьку, я тобі ще маю сказати слово.

Мошко
Грицько ○ Данило
○ Якимчук

Данило (до Якимчука). Будете мати де приклонити голову. Гроший ще лишить ся. Заложимо крамницю тут перед самим носом Мошкови. Будемо працювати, промишляти, то і доробимо ся.

Якимчук. Ой нема вже добра для мене! Як я буду тут дивити ся на тоту мою батьківщину, що я єї позбув ся?

Данило. Хто знає, як воно ще буде! Але завше ліпше ту, як там у тім бразилійськім пеклі...

Якимчук. Роби, як знаєш. Я вже пристаю на все... (Дає гроші).

Мошко. Та що ви говорите, пане Якимчук? Ви вже мусите їхати, коли маєте карту. Прецінь заводу не зробіте!

○ Данило ○ Якимчук
Грицько ○ Мошко ○

Данило. Я даю вам півтора сотки, приймаєте?...

Грицько. Гм, півтора сотки? (чує ся в карчоло) добре! (прибиває) Аби не Мошкови.

Мошко. Що то є, що то є! Я перший купець, я даю завдаток! Звідки Данило приходить перебивати мені інтерєс! (Данило їде до Якимчука по гроші і рахує ся з ним). Я тобі даю завдаток, на, бери гроші!

Грицько. На що я маю на тебе чекати, коли мені дають на руку.

Мошко. Я тобі дам також на руку. А по рєшту побіжу до жінки. На, тримай гроші!

Грицько. Най їх чорт вилами тримає, не я! Уступи ся геть, жиде, не хочи твоїх гроший!

Дальше буде.

гів, а також в Полипах від Коломиєю можна дорогою парцеляції набути значну часту двірського обшару.

— **Огонь** знищив оводі в Глубочку великим 4 господарства разом з приналежностями і збіжем.

— **Повісився** парубок в Пикуловичах, в перемиському повіті, вночі з неділі на понеділок зі страху перед військовою службою, до котрої покликано єго на три роки.

— **Самоубийство.** В Перемисли застрілився каменичний сторож Антін Маштель. Причиною був страх перед операцією голови, на котру хронічно терпів.

— **Лист чи цвібак?** Поміж вояками, що виправились в четвертім американським полку охотників на війну против Іспанії, находився молодець Кароль Bates. Судьба хотіла, що, заким ще вибухне війна, він заручився був з одною панною з Віргінії. Не дивота проте, що в часі походу він зовсім не був настроєний вояком, чого доказом було хочби те, що на тиждень вислав до своєї судженої що найменше три листи. По місяцех такої оживленої кореспонденції понав він нараз в розпукі: весь листовий папір єму вийшов, а роздобути не мож було нігде. Але не даром Кароль Bates був Американцем, до того залюбленим. Всі свої горячі присяги і поцілуї списував він від тепер на твердям як камінь «цвібаку», який що дня воякам роздавано на поживу. На тім оригінальним листі приліпав він достаточну скількість марок, як на рекомандовану посилку, і вислав поштою до Віргінії. І знати треба, що ні один урядник поштової ані листової не надіграв сего незвичайного листу; не утративши дрібки любовної присяги та не обложеної портовою карою дістався лист все на час до рук нетерпеливої молододі Американки.

— **Сумний випадок** лучився оводі в Любачеві. Фельдфебель 89. полку піхоти, Іван Лапавець удав ся з Гриньком і Миколою Пук до коршми

на Писку. По кількох склянках повстала межи забавляючими ся сварка, підчас котрої Микола Пук витягнув фельдфебелю багнет. Обстаючи за вояком, Гринько ударив власного стрія Миколу так сильно по голові, що той упав неживий. Убитий мав 30 літ і зіставив молоду жінку. В наслідок того відставлено Гринька Пук до цивільного, а фельдфебля Лапавця до військового арештів.

— **Висохле озеро.** Tulare, найбільше озеро в західній часті Сполучених Держав коло Рокі Маунтінс, що виносило давніше 70 кілометрів довжини а 30 метрів ширини, висхло цілковито. Убуване води зачало ся в р. 1872; вода відпливала ріками Кінг і Тюлер. В р. 1880, коли зачали в тих околицях закладати винниці, озеро змаліло більше як о половину; в р. 1895 мало оно ледви 4 кілометрів обводу. Сего року нема в Тюлері вже ані краплі води. Дно озера покритоє густою травою.

— **Напад на сьвященника.** В суботу 1-го жовтня лучив ся в Погоні, селі тисьменицького повіта, напад на ігумена монастиря св. Василя Великого, о. Медотія Грицака. Ішов він за возом наладованим кукурузою, коли несподівано кинув ся на него з заду один селянин, котрий не тішить ся доброю репутацією, і ударив о. Грицака так сильно п'ястком, що сей упав на землю, утративши сьвідомість. Збігли ся селянки і їм удало ся по якісь часі холодною водою привести єго до памяти. Напастика зловлено, при чім не обійшло ся єму без побоїв від озлоблених селян, і відставлено до суду в Тисьмениці. Рану о. Грицака оглянув судовий лікар, а начальник суду, радник Пискозуб по переведеню протоколу передав справу державній прокураторії в Станиславові. Напастик зізнав в суді, що до сего нападу намовив єго другий селянин з Погоні.

Телеграми.

Париж, 8. жовтня. Figaro доносить, що всі коменди жандармерії одержали прип'ямнене устави о видаленю князів з границь Франції і строге порученє, щоби арештовано безпроволочно князя Филипа Орлеанського, коли би появил ся на французській землі.

Канеа, 11. жовтня. Адмірал Тотіє сказав до згромаджених в Галепо впливових магометанських бейв, що адмірала по вицофаню турецьких війск з Крети, уділять рівної охорони цілому населеню без ріжниць віроісповідани. Війска держав остануть на острові аж до цілковитого успокоєня відносин. Магометанів допустить ся до публичних функцій в відпошеню до числа, яке займають до загалу населєня Крети. Коли-б турецьке військо не хотіло уступитись, уживуть адмірала сили військової. Мешканців повідомить ся на 48 годин наперед, щоби могли схоронитись під опіку війска європейських держав.

Канеа, 8. жовтня. Генеральний губернатор на острові Креті повідомив найзнаменитіших магомеданців, що султан згодив ся на жаданє європейських держав що до вицофаня турецького війска з Крети.

Пекінг, 9. жовтня. 30 козаків, 36 російських моряків з двома пушками, 25 англійських моряків вступило вчєра до міста. На улицах збили ся великі товпи. Не було жадного забурєня; Хінці очевидно застрашені і пригноблені.

Горсети, рукавички, шельки підв'язки, бандажки всіх систем

поручає

Г. ГАЛЯНТОВСКИЙ

У ЛЬВОВІ,
площа Бернардинська ч. 3.

Рудольф Ачкевич

швець,
у Львові, улица Сикстуска ч. 23. (стара почта)

поручає готову обув свого виробу, переважно для духовенства і ПП. війскових — приймає також замовленя всьлякого рода так місцеві як і з провінції.

На міру вистанє старий ошаз.

201 39—52

Рік заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

перше і однокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всєх Духовенству і всім вірним Впрєосв. Мятроп. і Преосв. Єп. Ординариатам всєх трєх єпархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарскі знарядя, збіжє в зерні і соломі, єсно в стогах і будинках против шкідливых.

»Днѣстеръ« вступив в 6-тий рік своєї діяльности з збільшекими фондами гваранційними, котрих стан з двєм 31-го грудня 1897 виносить:

Фонд резервовий . . . 73.874 зр. 47 кр.	} 176.143 зр. 87 кр.
Резерва премій . . . 52.269 „ 40 „	
Фонд основний . . . 50.000 „ — „	

Виплачені шкоди до кінця 1897 року 430.100 зр. 42 кр. Тарифи »Днѣстра« дуже уміркovanі, услівя обезпечєнь користні, а шкоди ліквідують ся безпроволочно. Поліси »Днѣстра« приймає Банк краєвий при пожитках гіпотечних.

На житє можна обезпечитись через »Днѣстеръ« в Товаристві взаїмних обезпечєнь в Кракові, котре дає найкористніші услівя, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в руськім язичі.

Товариство взаїмного кредиту »Днѣстеръ«, стоваришенє з обмеженою порукою, уділяє псжички за оплатою 5½% і 1% додатку на кошта адміністраційні за інтабуляцією або порукою двох відповідних ручителів, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опроцентованя від членів третих осіб по 4½%. Уділ членський виносить 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і пожитку дістати може тільки член обезпечєний в »Днѣстрѣ«. Інформації уділяє Дирекція листовно.

Зголошеня о уділенє агенцій в окрєстностях і де нема близько агентів »Днѣстра«, приймає ся.

Львів, ринок ч. 10. (дім »Просьвіти«).

Галицький КРЕДИТОВИЙ БАНК

приймає вкладки на

КНИЖОЧКИ

і опроцентовує їх по

4½% на рік.

Зміна локалію.

Заложена фірма в року 1877-ім

Вольф Кавфман

перенєсла ся з улиці Трибунальської ч. 1. на ул. Лукасінського ч. 4. (площа Каструм), філія ул. Театральна 16.

Ново відкритий

СКЛАД МЕБЛІВ

також і випозичальня

заосмотрєна в всьлякі знарядя почавши від найбогатіших до найскромніших. Цілі урядженя для покоїв до спаня, сальонів, їдалєнь і др. — Меблї оріхові, ольхові, чорні, також зелізни і гнуті, зеркала і т. д.

Ціни низькі і сталі.

З поважанєм

В. Кавфман,

ул. Лукасінського ч. 1.

203 43—52

РОБІТНЯ СУКОНЬ ДАМСКИХ

Емілії Соколовської

у Львові, Ринок ч. 29., 1. п.

приймає ласкаві замовленя і виконує їх густо-206 вно і по приступних цінах. 41-104 НАУКУ КРОЮ уділяє в осібних годинах. Замісцеві панночки приймає на помешканє.

Всьлякого рода інструмента музичні

найдешевше в виключнім фабричнім складі

І. Капраліка у Львові.

147 Цінишки даром. 20—24